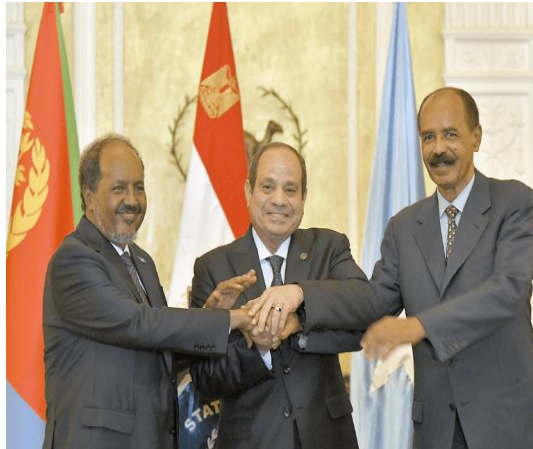

ትንታኝ ንውጽኢት ጉባኤ መራሕቲ ኣብ ኣስመራ፣ እስትራተጂያዊ ምትሕግጋዝ ኣብ መንጉ ኤርትራ፣ ምስሪን ሶማልን

ብዶ/ር ኣሕመድ ሓሰን ድሕሊ

ንውጽኢት ጉባኤ መራሕቲ ኤርትራ፣ ምስሪን ሶማልን ኣብ ኣስመራ ጂኦግራፊውያን ፖለቲካውን መልክዑ ንምትሓዘ፣ ቅድሚ ንትሕዝቶን መንፈስን ስሉሳዊ መግለጺን ኣብ ውሽጡ ሓቀፋዎ ዘሎ መልእኽቲን ናይ ትግባረ መካኒዝምን ምርኣይና፣ ኣቐዲምና ዝተቐንጎሉ ቦታን ስሉሳዊ ኣኼባ መራሕቲ ዝተኻየደሉ ግዜን ጂኦ-እስትራተጂያውን ጂኦ-ፖለቲካውን ኣገዳስነት ናይ ሰለስቲኣን ሃገራትን ክንትንትን ኢና።

ቦታ፣ ኤርትራ

ስሉሳዊ ኣኼባ መራሕቲ ኤርትራ፣ ምስሪን ሶማልን ኣብ ኣስመራ ምክያዱ ብዘተሕ ትርጉም ኣለዎ። ገለ ካብኡ ንምጥቓስ፦

- 1 ኤርትራ ካብ'ቲ ናጽነታ ካብ መግዛእቲ ኢትዮጵያን ተሓባበርቲን ዝመንዝግትሉ 1991 ጀሚራ፣ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃን ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪን ንዝተወልዐ ውግኣት ንምጥፋእ ዘይተቆጠበ ጭቡጥ ዲፕሎማሲያውን ፖለቲካውን ጸዕሪታት ኣካይዳ እያ።
- 2- ኤርትራ ንኣህጉራዊ ሕጊታት፣ ቻርተራት ውድብ ሕቡራት ሃገራት፣ ምንቅስቓስ ሻራ ዘይብለን ሃገራት፣ ሕብረት ኣፍሪቃን ውድብ ኢጋድን እተኽብርን እትምእዘዘን ሃገር እያ።
- 3- ሃገረ ኤርትራ ኣብ ናይ ወጻኢ ፖሊሲኣ በዞም ዝሰዕቡ መትከላት ትቅየድ።
  - ምስ ካልኣት ኣብ እትገብር ምውሳኔ ብማዕረ ምስራሕ።
  - ሓድሕዳዊ ምክብባር
  - ንሓባራዊ ረብሓ ምስራሕ
  - ኣብ ናይ ካልኣት ውሽጣዊ ጉዳይ ዘይምእታው።

- ኣብ ዓንኬል ኪዳናት ዘይምስታፍ።

ግዜ

ስሉሳዊ ጉባኤ ኣስመራ፡ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃን ማእከላይ ምብራቕን ውግኣት ኣብ ዝተወልዓሉን ወጥሪታት ኣብ ዝሰፈነሉን ግዜ'ዩ ተቓኒዑ። ቀይሕ ባሕሪ ድማ ቦቲ ኣብ መንጉ እስራኤልን ተቓዋሚ ምንቅስቃስ ፍልስጥኤም ሓማስን ዝካየድ ዘሎ ውግእ ናይ “ የመን ምንቅስቃስ ኣንሳር ኣላህ” ከም መርኣያ ደገፉ ምስ ቃልሲ ህዝቢ ፍልስጥኤም ናብ ወደብ ኤላት ንዝኸደ መራኽብ ከም ዝወቅዕ ምስ ኣወጀ ኣካል'ቲ ውግእ ኮይኑ። ምምሕዳር ኣሚሪካ ብመሪሕነት ጆዜፍ ባይደን ከኣ ነቲ ኩነታት ብምምዘማዝ፡ ምስ ገለ ሃገራት ምዕራብ ዕላማኡ ቅሉዕ ዝኾነ ኪዳን ብምቕም ሓደ ዘገርም “ሓላዊ ብልጽግና” ዝብል ስያመ ዝተዋህሦ ኪዳን መሰሪቲ። ዋሽንግተን ብዛዕባ ኣየናይ ብልጽግና'ያ ትዛረብ ዘላ ግን ርዱእ ኣይኮነን። ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ንርእዮ ዘሎና ወጥሪን ዘይርገእ ኩነታትን እዩ። ሓደገኛ ብዝኾነ መልክዕ ናይ ኩናት መራኽብ ብምጽፍጻፍ ከኣ ንቀይሕ ባሕሪ ናብ ሚዳ ወተሃደራዊ ግጥም ቀይሩዎ ኣሎ። እዚ ኸኣ ንሓቀኛ ባህሪ ናይ'ቲ “ብልጽግና” ዝተሰምየ ኪዳን ዘንጸባርቕ እዩ።

መራኽብ ኩናት ምዕራብ ኣብ ቀይሕ ባሕሪ

ኣብ ውሽጢ ወጥሪ ዝሰፈኖ ኩነታት ምምሕዳር ኣሚሪካን መሓዙቲን ጽልዎኦም ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ንምሰፋን ነፍሱ-ምክልኻል ብዝብል ምስምስ ንዕኡምን ንእስትራተጂያዊትን ታሪኻዊትን መሓዛኦም እስራኤልን ሓደጋ'ዩ ዝብልዎ ሚሳይላትን ሰቡ-አልቦ ነፈርቲን የመን ዝብገሰሉ ቦታታት ንምዕናው ካብ ግዜ ናብ ግዜ ምስ ሓይሊ ባሕሪ የመን ወተሃደራዊ ረጽሚ ብምክያድ ነቲ ወጥሪታት ኣብ ምዕባይ ይርከቡ። ስለዚ ከኣ ምዕባሊታት ናይ'ዚ ፍጻመታት'ዚ ንንግዳዊ ማያዊ መስመር ኣብ ቀይሕ ባሕሪን ነቲ ኣብ መትረብ ሰዌጽ 50% ዘንቀልቀለ ኣህጉራውን ዞባውን ንግዳዊ ምንቅስቃስ ኣዘዩ ሓደገኛ እዩ። ከምኡውን ወጻኢታት መድሕንን ዋጋታት ነዳዲን ሰማይ ዓሪጉ። ንመገዲ ቀይሕ ባሕሪ ምግዳፍን መገዲ ጽንፌ ጽቡቕ ተሰፋ (Cape of good hope) ምምራጽን ኣብ ርእሲ ሓደጋታቱ ወጻኢታቱ'ውን ገዚፍ እዩ። እዚ ድማ ኣቲ ኣማራጺታት ኣመና ዝተወሰነ ምዃኑ'ዩ ዘነጽር።

ጂኦ-እስትራተጂያውን ጂኦ-ፖለቲካውን ኣገዳስነት ስለሰቲኣን ሃገራት

ኣገዳስነትን ተኣፋፍነትን ናይ'ቲ ስምምዕ ንምርዳእ፡ ግድን ናይ'ተን ብ10 ዋቅምቲ 2024 ኣብ ኣስመራ ስሉሳዊ ስምምዕ ዝኸተማ ምስራ፡ ኤርትራን ሶማሊን ጂኦ-እስትራተጂያውን ጂኦ-ፖለቲካውን ኣገዳስነትን ኣብ ማእከላይ ባሕሪ፡ ቀይሕ ባሕሪን ህንዳዊ ውቅያኖስን ምርኣይ ኣገዳሲ እዩ።

1-ምስሪ ኣብ ቀይሕ 1941 ኪሎ ሜተር ዝንውሓቱ ገምገም ባሕሪ ኣለዎ። ከምኡውን ኣብ ወሽመጥ ዓረብ 201 ኪሎ ሜተር ዝንውሓቱ ኣብ ማእከላይ ባሕሪ ኸኣ 955 ኪሎ ሜተር ዝንውሓቱ ገምገም ባሕሪ ትውንን። ብዘይካ'ዚ ኸኣ ኣብ ዞባ ማእከላይ ምብራቕ ዕዙዝ ፖለቲካዊ፡ ዲፕሎማሲያዊ፡ ወተሃደራውን ባህላውን ተራ ዘለዎ ሃገር እያ።

2-ኤርትራ'ውን ኣብ ቀይሕ ባሕሪ 1350 ኪሎ ሜተር ዝንውሓቱ ገምገም ባሕሪ ኣለዎ። ንማእከል ቀይሕ ባሕሪ እትቆጸጸር 643 ኪሎ ሜተር ትርብዒት ሰፍሓት ዘለዎ፡ ኣስታት 210 ደሴታት ዝሓቆፈት እኩባት ደሴታት ዳህላክ'ውን ኣላ። ከምኡውን ኤርትራ ብመገዲ'ታ 5 ደሴታት ዝሓቆፈት እኩባት

ደሴታት መሐበካ አቢላ ኣብ ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪ እስትራተጂያዊ ቦታ ዝሓዘት እያ። ብመገዲ ደሴት ፋዎማን ሓላብን ራሱ-ዱሚራን ደሴት ዱሚራን ዲርዳላን አቢላ ከኣ ንሰሜናዊ ምዕራብ መጽብቦ ባብ ኤልመንደብ ትቆጸጸር። ኣብ ርእሲ'ዚ ከኣ ኤርትራ ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ካብ ዝኾነት ሃገር ንላዕሊ ዝበዘሐ ደሴታት ትውንን። 1950 ኪሎ ሜተር ዝንውሓቱ ገምገም ባሕሪ ዘለወን ኣስታት 354 ደሴታት ኣለዎ። በዚ ኸኣ ኤርትራ እንኮላይ ናይ ደሴታታ ሓዊስካ 3300 ኪሎ ሜተር ዝንውሓቱ ገምገም ባሕሪ ትውንን። ብፖለቲካዊ መዳይ ከኣ፡ ሃገረ ኤርትራ ካብ'ቲ ናጽነታ ዝተጎናጸፈትሉ 1991 ጀሚራ ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃን ደቡባዊ ቀይሕ ባሕሪን ሰላምን ርግኣትን ንምስፋንን ግርጭታትን ውግኣትን ንምውጋድን ዓቢ ተራ ተጻዊታ እያ።

3-ሶማሌ ብወገና ብዘለዎ ናይ 3025 ኪሎ ሜተር ዝንውሓቱ ገምገም ባሕሪን በታ ኣብ ደቡባዊ ጫፍ እትርከብ 6 ደሴታት ዝሓቆፈት እኩባት ደሴታት ባጅኒ አቢላ ንደቡባዊ ባብ ኤልመንደብ ትቆጸጸር እያ። ገምገም ሶማሌ ብባብ ኤልመንደብ አቢላ ኣብ መንጉ መጽብቦ ሀርምዘን መትረብ ሰዌጽን ከም መራኽቢ ቀለቤት እዩ። ሶማሌ ነቲ ካብ ጽባሕ ናጽነታ 1960 ጀሚራ ክሳብ'ቲ ዝወረዳ ፖለቲካዊ ውድቀት 1990 ንሰለስተ ዕቁዳት ምሉእ ዝነበራ ዞባዊ፡ ክፍለ-ዓለማውን ኣህጉራውን ታሪኻዊ ተራ ንምምላስ ጽኑዕ መሰረት ዘለዎ ሃገራዊ ሓድነታ ዳግም ንምህናጽን ዘይተቆጠበ ጻዕሪ ኣብ ምክያድ ትርኩብ። ሰለዚ ከኣ ካይሮ፡ ኣስመራን መቐድሾን ኣብ መንጉ ኣፍሪቃ፡ ኤሲያ፡ ኤውሮጳን ኣሜሪካን ዘሎ ኣህጉራዊ ንግዳዊ ምንቅስቃስ ዘውሕሰ ኣገዳሲ ጂኦ-እስትራተጂያውን ጂኦ-ፖለቲካውን ቦታ ዝውንና እየን። ከምኡውን ኣብዚ ኣገዳሲ ክፍለ-ዓለም ዝኾነ እስትራተጂያዊ ቦታ'ዚ ሰላምን ርግኣትን ኣብ ምስፋን ዕዘዝ ተራ ይጻወታ ኣለዎ። እዚ ኣብ መንጉ ሰለስቲኣን ሃገራት ዝተበጸሐ ስምምዕ፡ ካብ ማእከላይ ባሕሪ ጀሚሩ ብመትረብ ሰዌጽ ሓሊፉ ክሳብ ወሽመጥ ዓረብን ቀይሕ ባሕሪን ካብኡ ድማ ብባብ ኤልመንደብ ሓሊፉ ክሳብ ወሽመጥ ዓደንን ህንዳዊ ውቕያኖስን ወሽመጥ መጽብቦ ሀርምዘን ዝዘርጋሕ ዕምቆት ኣለዎ። እዚ ማለት ከኣ፡ ምስራ፡ ኤርትራን ሶማልን ኣብ መንጉ ማእከላይ ባሕሪን ዞባ ወሽመጥ ዓረብን ቀንዲ መራኽቢ ቀለቤት ክኾና ከለዎ፡ ኣብ ነንሓድሕደን ኸኣ ሓባራዊ እስትራተጂያዊ ዕምቆት ኣለወን። ኤርትራን ሶማልን ንምስራ ብወገን ደቡብ እስትራተጂያዊ ዕምቆት ዝህባ ክኾና ከለዎ፡ ምስራ ብግደኣ ንክልቲኣን ሃገራት ኤርትራን ሶማልን ብወገን ሰሜን እስትራተጂያዊ ኣገዳስነት ኣለዎ። ከዚ ኩሉ ረጃሒታትን ሕሳባትን ኣብ ግምት ብምእታው ከኣ እዩም ዞባዊ፡ ክፍለ-ዓለማውን ኣህጉራውን ፖለቲካዊ፡ ወተሃደራዊ፡ ጸጥታውን ዜናውን ወገናት በዚ ኣብ መንጉ'ዘን ካብ ሰሜን መትረብ ሰዌጽ ብደቡብ መጽብቦ ባብ ኤልመንደብ ሓሊፉ ክሳብ ምብራቕ ዞባ ወሽመጥ ዓረብ ዝዘርጋሕ ኣገዳሲ ጂኦ-እስትራተጂያውን ጂኦ-ፖለቲካውን ከባቢ ዝውንና ሰለስቲኣን ሃገራት ዝተበጸሐ ስምምዕ ልዑል ተገዳስነት ዝገብሩ። እዚ ገና ኣብ ብዙሓት ማእከላት እስትራተጂያዊ መጽናዕቲታትን ፖለቲካውን ምርምራውን ትካላትን መካትዒ ኮይኑ ዘሎ ስምምዕ'ዚ በቶም ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ዝምልከቶም ዞባውያን፡ ክፍለ-ዓለማውያንን ኣህጉራውያንን ወገናት ካብ ፖለቲካዊ ኣረኣእያኦምን ካብ ውጽኢቱ ዘለዎም ስግኣታትን ተበጊሶም መጽናዕቲታት ብምድላው ኣብ ምትንታን ይርከቡ።

ነጥቢታትን መንፈስን ሰለሳዊ ስምምዕ ኤርትራ፡ ምስራን ሶማልን ኣብዞም ዝሰዕቡ ነጥቢታት ተሰማሚዐን።

1-ብቲ ብዘተወደበ መልክዕ ብፍላይ ከኣ ቡተን ብዋጋ ኣህጉራዊ ቻርተራትን ውዕላትን ናይ ዕብላን ዕንደራን ምስፍሕፋሕን ፖሊሲ ዝኸተላ ገለ ዓበይቲን ንኣሸቱን ሃገራት ዝግሃስ መትከላትን ኣህጉራዊ ሕጊን ይምእዘዘ።

2-ንሉኣላውነትን መሬታዊ ሓድነትን ሃገራት'ዚ ዞባ ምክባር፣ ገለ ሃገራት ግን ቡተን ሓደገኛ ናይ ምስፍሕፋሕ ጥሙሕ ዘለወን ሃገራት ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ተጸብኦታት የጋጥሙን ኣሉ።

3-ኣብ ዝተፈላለዩ ፖለቲካዊ፣ ቊጠባዊን ባህላዊን መዳያት ንረብሓ ህዝብታት ሰለሰቲኣን ሃገራት ብዘገልግል ስሉሳዊ ምትሕግጋዝ ምሕያልን ምዕዛዝን።

4-ጸዋታን ሰላምን ቀይሕ ባሕሪ ምስ ኩሉ ቊጠባዊ፣ ፖለቲካዊ፣ ወተሃደራዊ፣ ጸዋታውን ጂኦ-ኢስትራቴጂያውን ኣገዳስነቱ ምውሓስ።

5-ንዘጋጥም ዝተፈላለዩ ውሽጣውን ግዳማውን ብድሆታት ንምምካት ሃገራዊ ፈደራላዊ ስራዊት ሶማል ንኹሉ ዓይነታት ግብረሽቦራ ንምምካትን መሬታውን ባሕራውን ዶብ ሶማልን ሓድነቱን ንምውሓስ ንግቕሚ ትካላት ሃገረ ሶማል ንምሕያል ኣብ መንጉ ሰለሰቲኣን ሃገራት ንዘሎ ምትሕግጋዝን ምውህሃድን ምምዕባል።

ብግብራዊ መዳይ፣ ሃገረ ኤርትራ ካብ ገለ ዓመታት ጀሚራ ናይ ኣጋርን ባሕሪን ኣየርን ኣሃዱታት ስራዊት ሶማል ኣብዚ ዘስዕብ መዳያት ተራኦም ንክጸወቱ ቡብኢብረ ብቀጻሊ ብዘይምቁራጽ ከተሰልጥን ጸኒሓ እያ።

1-መሬታውን ዞባዊ ማያዊ ዶባቱን ክለ ኣየሩን ካብ ናይ ደገ ተጸብኦታትን ሰግኣታትን ንምሕላው።

2-ንግብረሽቦራን ንጸዋታኣን ርግኣታን ዝህዉኹ ጉጅለታትን ምምካት።

3-ኣብ መላእ ሶማል ጸዋታን ሰላምን ምስፋን።

4-ንሉኣላውነት ሶማልን መሬታዊ ሓድነቱን ኣብ ምውሓስን መሰረት ትሕተ-ቅርጹን ሃገራዊ ሓድነቱን ኣብ ምሕያልን ምዕማቅን ዕዙዝ ተራ ዝጸወትን ሃገራዊ ስራዊት ምህናጽ።

ምስሪ ብወገና፣ ንሶማል ወተሃደራዊ ሓገዛት ንምቅራብ ተበጊላ። ክልቲኣን ሃገራት ከኣ ብ14 ነሓስ 2024 ስምምዕ ሓባራዊ ምክልኻል ኸቲመን። ኣብ ርእሲ'ዚ ኸኣ ምስሪ ብመሰረት'ቲ ኣብ መንጉ ካይሮን መቐድሾን ዝተኸተመ ስምምዕ፣ ንገለ ኣሃዱታት ስራዊት ሶማል ከተሰልጥን እያ። ፕሪዚደንት ዓብደልፈታሕ ኣሲሲ ኣብ'ቲ ብ21 ጥሪ 2024 ምስ ሶማላዊ መዘናኡ ሓሰን ሼኽ ማሕሙድ ኣብ ዝገበሮ ጋዜጣዊ መግለጺ፣ “ዘኾነ ይኹን ወገን ንሶማል ከፈራርሕ ወይ ክትንክፍ ፍጹም ኣይነፍቕድን ኢና” ክብል ገለጹ። ኣሰዲቡ፣ ኣብ ዘመሓላለፎ ናይ መጠንቀቕታ ቃል “ንምስሪ ክፍትን ዝኸእል ዋላ ሓደ ከምዘየለ ብብሩህ ይገልጸልኩም” ኢሉ።

መልእኽቲታት

ኣብ ኣስመራ ዝተቐንፀ ስሉሳዊ ስምምዕ ኣርባዕተ መሰረታዊ መልእኽቲታት ዝሓቀፈ እዩ። ንሱ ኸኣ፡- ብንጹርን ብዘየወላውል ኣገባብን ናብቶም ዝምልከቶም በጺሑ እዩ።

1-እቲ ቀዳማይ መልእኽቲ፡- ብዋጋ ኣህጉራዊ ሕገን ቻርተር ውድብ ሕቡራት ሃገራትን ሕብረት ኣፍሪቃን ማሕበር ሃገራት ዓረብን ወዘተ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ሃገራት ዞባና ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ምትእትታው ዝገብሩ ወገናት ዝቐንፀ እዩ። እቲ መልእኽቲ ከኣ ኣዘዩ ብሩህ ስለዝነበረ ብቐጥታ ናብቶም ዝምልከቶም ወገናት በጺሑ እዩ።

2-እቲ ካልኣይ መልእኽቲ፡ ሰለስቲኣን ሃገራት ነቲ ብዘተፈላለዩ ምክንያታት ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ሃገራት ዞባና ዝፍጸም ናይ ደገ ምትእትታው ብሓባር ክምክትኦ ምስምማዕን እዩ። እዚ ነጥቢ'ዚ ኸኣ ኣዘዩ ኣገዳሲ እዩ። ምክንያቱ እቲ ሓቀፉዎ ዘሎ መልእኽቲ ነቲ ብዘባውን ክፍለ-ዓለማውን ኣህጉራውን ደረጃ ብክልተኣዊ ይኹን ብጉጅላዊ መልክዕ ዝፍጸም ስምምዓት ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ናይ ካልኣት ዘይምእታው ኣብ ዝብል መትከላት ዝኸተሎ ልሙድ ክላሲካዊ መጻዋዕታታት ዝሰገረ ብምዃኑ። ምክንያቱ ምስራ፡ ኤርትራን ሶማልን ዝኾነ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ሃገራት ዞባና ዝፍጸም ናይ ደገ ምትእትታው ብሓባር “ክምክትኦ” ስለዝወሰና። እዚ መልእኽቲ'ዚ ኸኣ ንዝምልከቶ ወገን ንጹርን ብሩህን እዩ።

3-ሳልሳይ መልእኽቲ፡ “ዞባዊ ርግኣት ንምርግጋጽ ሓባራዊ ጸዕሪ ምህሃድ እዩ” ዝብል። እዚ ማለት ከኣ፡ ሰለስቲኣን ሃገራት ኣንጻር'ቲ ንጸጥታን ርግኣትን ሃገራት'ቲ ዞባ ዝህውኽ ወገን ብሓባር ተወሃሂደን ክሰርሓ ማለት እዩ።

4-ራብዓይ መልእኽቲ፡ ናብተን ቐርስና ንምምካትን ቀይሕ ባሕሪ ንምውሓስን ብዝብል ምስምስ ወተሃደራዊ መዓስከር ዘቀማን ናይ ኩናት መራኽብ ዘዋፍራን ሃገራት ዝቐንፀ እዩ። ቀንዲ ትሕዝቶ ናይ'ቲ መልእኽቲ ከኣ፡ ሃገራት ቀይሕ ባሕሪ ንምውሓሱ ጥራሕ ዘይኮነ፡ ንቀይሕ ባሕሪ ካብ ከጋጥዎ ዝኸኣል ሰግኣታት ንምሕላው ከይተረፈ ካብ ዝኾነ ይኹን ወገን ንላዕሊ ብቐዓት ምዃነን ዘሕብር እዩ። ከምኡውን ሓደጋታት ቅድሚ ምውራዱ ናይ ምክልኻሉ ኣገባባት ካብ ዝኾነት ሃገር ንላዕሊ እኹል ኣፍልጦ ኣለወን። ስለዚ ኸኣ ነተን ናይ ገዛእ ርእሰን ኣጀንዳ ዘለወን ብዘተፈላለዩ ምክንያታትን ምስምሳትን ዘብለጭልጭ ጭርሖታት ከም “ሓለዎ ብልጽግና” ተሓንጊጠን ወተሃደራዊ ህላውኣንን ጽልዋኣንን ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ምክኩይ ንምግባር ድኽመታት ንምምዝማዝ ዝገደደን ግርጭታትን ወጥሪታትን ዝፈጥሩን ናይ ወጻኢ ምትእትታው ኣፍ-ደገ ንምዕጻው ካብ ዝኾነት ሃገር ንላዕሊ ዝፈልጣ እዩን።

ናይ ምክትታል መካኒዝም ኣብ መደምደምታ “ስምምዕ ኣስመራ” ካብ ጽቡቕ ድሌት ዝብገስ ሓሳብ ጥራሕ ዘይኮነ፡ የግዳስ ኣብ ኩሉ መዳያት እስትራተጂያዊ ምትሕግጋዝ ዘረጋግጽ ብመገዲ “ሓባራዊ ኮሚተ ሚኒስተራት ወጻኢ ጉዳይ ሰለስቲኣን ሃገራት ብናይ ትግባረን ምክትታልን መካኒዝም ዝተደገፈ ግብራዊ ናይ ስራሕ መደባት ዘለዎ ንክኸውን ኤርትራ፡ ምስራን ሶማልን ብልዑል ተገዳስነት'የን ሰሪሖን። 16 ጥቅምቲ 2024